

125/24. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2024. augusztus 12.

Az Európai Unió Törvényszéke hat konkrét tárgykörben hatáskört kap előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elbírálására

A Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörének a Törvényszékre történő e részleges átruházása az Európai Unió igazságszolgáltatási szervezetrendszerének reformjával függ össze, és a 2024. október 1-jétől előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre vonatkozik

Az Európai Unió Bírósága alapokmányának az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ma közzétett jelentős módosítása¹ szeptember 1-jén lép hatályba. Ez a módosítás többek között a Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörének a Törvényszékre történő részleges átruházását mondja ki, amely 2024. október 1-jétől alkalmazandó. Ez az átruházás hat konkrét tárgykört érint: a közös héarendszert, a jövedéki adókat, a vámkódexet, az áruk tarifális besorolását, a visszautasított beszállás vagy közlekedési szolgáltatások járatainak késése vagy törlése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítást és segítséget, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszerét. Az alapokmány módosítása továbbá a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítási mechanizmusának 2024. szeptember 1-jétől történő kiterjesztését is kimondja.

E reform célja, hogy enyhítse a Bíróságra az előzetes döntéshozatali ügyekben háruló munkaterhet, és lehetővé tegye, hogy a Bíróság továbbra is észszerű határidőn belül teljesítse azon feladatát, hogy a Szerződések alkalmazása és értelmezése során biztosítja a jog tiszteletben tartását. 2001-ben a Nizzai Szerződés megalkotói rendelkeztek arról a lehetőségéről, hogy a Törvényszék részt vehessen bizonyos előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálásában, ám az alapokmányt azóta e célból nem igazították ki. Az elmúlt öt évet azonban az ügyek számának strukturális és jelentős növekedése jellemezte.² Ezt a fejleményt a többek között alkotmányos jellegű vagy az alapvető jogokkal kapcsolatos kérdésekre vonatkozó ügyek összetettségének és érzékenységének növekedése kísérte. A reform lehetővé teszi a Bíróság számára, hogy az uniós jog egységességének és koherenciájának védelmére és megerősítésére irányuló feladatára összpontosítson. A Törvényszék pedig képes átvállalni ezt a többletmunkaterhet, és az előzetes döntéshozatalra elé terjesztett kérdések tekintetében való eljárás során a nemzeti bíróságok és az érdekeltek számára ugyanazokat a garanciákat biztosítani, mint a Bíróság.

A reform alapvetően három részből áll, amelyek főbb vonalai a következők.

Az előzetes döntéshozatali hatáskörnek a Törvényszékre történő részleges átruházása

A reform első része **az előzetes döntéshozatali hatáskör átruházása a Bíróságról a Törvényszékre**, amelyet tagállamonként két bíró alkot. A jogbiztonság érdekében az átruházás **csak hat**, egyértelműen meghatározott **ügycsoportot** érint, amelyek kellően elválaszthatók más ügycsoportoktól, és amelyekben a Bíróság ítélkezési gyakorlata jelentős terjedelemben rendelkezésre áll. Így a Törvényszék hatáskört kap arra, hogy olyan előzetes döntéshozatal iránti kérelmekről határozzon, amelyek kizárólag egy vagy több különös tárgykör alá tartoznak a következő hat közül:

1. a közös hozzáadottértékadó-rendszer;

2. a jövedéki adók;
3. a vámkódex;
4. az áruknek a Kombinált Nomenklatúra szerinti tarifális besorolása;
5. visszautasított beszállás vagy közlekedési szolgáltatások késése vagy törlése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség;
6. az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszere.

Ezen ügycsoportokban ritkán merül fel olyan elvi kérdés, amely érintheti az uniós jog egységességét vagy koherenciáját. Itt a Bíróságnak már olyan gazdag ítélkezési gyakorlata áll rendelkezésre, amely lehetővé teszi a Törvényszék számára, hogy a korábban hozott ítéletekre támaszkodjon. Ezek a tárgykörök a Bíróság elé terjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek körülbelül 20%-át teszik ki, ami kellően jelentős számú ügy ahhoz, hogy a Bíróság munkaterhe valóban csökkenhessen. A Bíróság így nagyobb figyelmet tud majd fordítani uniós alkotmánybírói és legfelsőbb bírósági feladataira.

Továbbra is a Bíróság rendelkezik hatáskörrel az olyan előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálására, amelyek bár a fent említett különös tárgykörökkel kapcsolatosak, más tárgyköröket is érintenek. Továbbra is a Bíróság rendelkezik hatáskörrel az olyan előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tekintetében, amelyek egy vagy több különös tárgykörbe tartoznak, ám független értelmezési kérdéseket vetnek fel a következők vonatkozásában: 1) az elsődleges jog, beleértve az Európai Unió Alapjogi Chartáját, 2) a nemzetközi közjog, vagy 3) az uniós jog általános elvei. A Törvényszék továbbá visszautalhatja a Bíróság elé a hatáskörébe tartozó, de az uniós jog egységességét vagy koherenciáját esetlegesen érintő elvi határozatot igénylő ügyet.

A jogbiztonság és a gyorsaság érdekében **minden előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bírósághoz kell benyújtani** annak érdekében, hogy a Bíróság az eljárási szabályzatában előírt módon megállapítsa, hogy a kérelem kizárólag egy vagy több meghatározott tárgykörbe tartozik-e, és hogy ennél fogva azt továbbítani kell-e a Törvényszékhez. A jogbiztonság és az átláthatóság érdekében a Bíróságnak vagy a Törvényszéknek az előzetes döntéshozatalra utalt ügyben hozott határozatában röviden meg kell indokolnia, hogy miért rendelkezik hatáskörrel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés elbírálására.

Minden előzetes döntéshozatali ügyben alkalmazandó változások

A reform második része az alapokmányt módosító rendeletben szereplő két olyan változást foglal magában, amelyek az érintett tárgykörtől és a Törvényszékhez való esetleges áttételük kérdésétől függetlenül valamennyi előzetes döntéshozatal iránti kérelemre alkalmazandók.

Először is, amint az már az összes tagállam és a Bizottság esetében fennáll, a továbbiakban valamennyi előzetes döntéshozatal iránti kérelmet közölni kell az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal és az Európai Központi Bankkal annak érdekében, hogy eldönthessék, fűződik-e különös érdekük a felvetett kérdésekhez, és hogy ennek következtében gyakorolni kívánják-e a beadványok vagy írásbeli észrevételek benyújtásához való jogukat.

Másodszor, az előzetes döntéshozatali eljárás **átláthatóságának és nyilvánosságának** fokozása, valamint a Bíróság és a Törvényszék által hozott határozatok jobb megértésének lehetővé tétele érdekében az alapokmány 23. cikke szerinti érdekelt által benyújtott beadványokat és írásbeli észrevételeket **az ügy befejezését követően** észszerű időn belül **közzé kell tenni a Bíróság honlapján**, kivéve ha az érdekelt ellenzi beadványának vagy észrevételeinek közzétételét.

A fellebbezések előzetes megengedhetőségének nyilvánítására vonatkozó mechanizmus kiterjesztése

A reform harmadik része a Törvényszék határozataival szembeni fellebbezési eljárás hatékonyságának megőrzésére irányul, tekintettel a Bírósághoz benyújtott fellebbezések nagy számára. Annak érdekében, hogy a Bíróság a fontos jogkérdéseket felvető fellebbezésekre összpontosíthasson, **a fellebbezések előzetes megengedhetőségét**

nyilvánítására vonatkozó mechanizmust³ kiterjesztik a Törvényszék által hozott más határozatokra is.

A Bíróság általi előzetes megengedhetővé nyilvánításra vonatkozó mechanizmus olyan ügyekben benyújtott fellebbezéseket érint, amelyek már kétszer is vizsgálat tárgyát képezték, először az Unió szervétől vagy hivatalától független fellebbezési tanács, majd a Törvényszék által. Ez a mechanizmus jelenleg az alapokmány 58a. cikkében említett négy fellebbezési tanács által hozott, majd a Törvényszék előtt megtámadott határozatokra vonatkozik (lásd az alábbi 1–4. pontot). Az alapokmány szeptember 1-jén hatályba lépő módosításával a jelenlegi négy fellebbezési tanács hat újjal egészül ki, így a számuk összesen tízre emelkedik. Ezek a következő szervek, illetve hivatalok fellebbezési tanácsai:

1. az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO) (Alicante, Spanyolország);
2. a Közösségi Növényfajta-hivatal (CPVO) (Angers, Franciaország);
3. az Európai Vegyi anyag-ügynökség (ECHA) (Helsinki, Finnország);
4. az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége (EASA) (Köln, Németország), amelyhez hozzáadódnak a következő szervek, illetve hivatalok fellebbezési tanácsai:
5. az Energiaszabályozók Európai Uniói Együttműködési Ügynöksége (ACER) (Ljubljana, Szlovénia);
6. az Egységes Szanálási Testület (ESZT) (Brüsszel, Belgium);
7. az Európai Bankhatóság (EBH) (Párizs, Franciaország);
8. az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) (Párizs, Franciaország);
9. az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság (EIOPA) (Frankfurt am Main, Németország);
10. az Európai Unió Vasúti Ügynöksége (ERA) (Valenciennes, Franciaország).

Továbbá a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására vonatkozó mechanizmus a Törvényszék azon határozatai ellen benyújtott fellebbezésekre is alkalmazandó, amelyek az Unió bármely más szervén vagy hivatalán belül 2019. május 1. után létrehozott olyan független fellebbezési tanács határozatára vonatkoznak, amelynél eljárást kell kezdeményezni, mielőtt a Törvényszék előtt keresetet lehetne indítani.

Végül e mechanizmus kiterjed a választottbírói kikötést tartalmazó szerződések teljesítésével kapcsolatos jogvitákra is. Az ilyen jogviták ugyanis többnyire csak a választottbírói kikötés által hivatkozott nemzeti jognak a jogvita érdemére való alkalmazását követelik meg a Törvényszék részéről.

A fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására vonatkozó mechanizmus kiterjesztése 2024. szeptember 1-jétől alkalmazandó.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Sajtófelelős: Szabó Mónika ☎ (+352) 4303 3047

Kövesse a híreket!

¹ Az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló 3. jegyzőkönyv módosításáról szóló, 2024. április 11-i [\(EU, Euratom\) 2024/2019 európai parlamenti és tanácsi rendelet](#).

² Lásd: [59/24. sz. sajtóközlemény](#).

³ A fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására vonatkozó mechanizmus 2019-ben történt bevezetéséről lásd: [53/19. sz. sajtóközlemény](#).